

VEČE U KLUBU

ARETÉ

---

www.arete.rs

Zbirka
Fabula

Glavni i odgovorni urednik
Nina Gugleta

Naslov originala
Christian Gailly
UN SOIR AU CLUB

© 2002 by Les Éditions de Minuit
Translation copyright © 2015 by Areté

VEČE U KLUBU

Kristijan Gaji

Beograd, 2015

Da se kajem, ja?

Ne, reče on.

Samo za Suzi.

1.

Za Simona Nardiju klavir nije bio isto što i mlada devica za Kazanovu. Za njega, to beše više nego mlada devica za Kazanovu. Za njega, klavir beše ono što je ljubavni život bio za Kazanovu. On prestade da ga svira kao što je i Kazanova mogao da prestane da vodi ljubav. U Kazanovinom slučaju, to nekako beše šteta. A u slučaju Simona Nardije to je bila i ostala šteta.

Nakon što je napustio klavir, vratio se svom starom zanatu. Izgovor mu je bio da mora nešto da jede. Da negde stanuje, u okrećenom. Da mu se kuća beli. Sve u svemu, dobro se držao. A džez kao džez, nimalo ne podstiče čoveka da se dobro drži. Simon Nardija bio je džez pijanista. Zaboravljenog, izgubljenog iz

vida i izbrisanog sa spiska za ceo svet, ponovo ga pronalazimo ovde i danas, uoči produženog vikenda.

Fabrika u kojoj je morao da se zaposli bila je na obali mora. Nikad ga posao nije odveo tamo gde smo mi provodili odmore. I po prvi put, Simon se nalazio kao izbačen iz padobrana u zoni koja je istovremeno bila i industrijska i koja je služila za kupanje turista. Blizina mora nije mu bila nevažna. Uživao je u svojoj ulozi.

Posao Simona Nardije... Prizvaću namah Simona. Simon mi je bio prijatelj. Posao mu se sastojao u tome da založi i zagreje, ne samo društvance u jednom džez klubu i srca svojih slušalaca, nego i fabričke hale, skladišta, ateljee pa i neke laboratorije. Da održi dobru temperaturu, rečju – da održi sve u funkcionalnom stanju, u održivom stanju, da se pobrine za dobar položaj radnika, za dobro stanje preciznih zanata pa čak i za dobro stanje životinja u fabričkom krugu.

Simon je u početku prihvatio ovaj posao budući da nije bio ništa drugo nego jedan sasvim mladi džez pijanista, amater koji se pravio važan po bednim žurkama. Napustio je posao kad je postao profesionalac. Ponovo ga je prihvatio kada je morao prestati da svira zbog zdravlja. Prizovimo sad te njegove zdravstvene razloge. Očito, to je još komplikovanije.

Održavati funkcionalnim jedan sistem industrijskog grejanja i, logično, stalno ga podešavati – takođe je dosta komplikovano. Tehnika nikog ne interesuje. Ipak, treba o njoj nešto reći i upravo je zbog nje Simon, po prvi put, propustio svoju životnu priliku.

Javili su se izvesni problemi. Trebalo ih je rešiti na licu mesta i hitro. Simon je bio pred produženim

vikendom koji ga je čekao. A to nije moglo da sačeka četiri dana. Materijali osetljivi na temperaturne promene, materijali visoke lomljivosti, trpeli su rizik da se raspadnu. Sve to bilo je vredno sreće u životu.

Kolega domar nije mogao da se izvuče iz problema. Nije mogao da pronađe razlog kvara. Pozvao je u pomoć Simona. Simon je, naravno, obožavao da mu bude od koristi, da pohita u pomoć onima koji su domara zvali da im nešto opravi i, zahvaljujući tome, posao mu je bio podnošljiv. Tako je, bez sumnje, ali ipak... Bio je četvrtak uveče. Simon je morao da sa svojom ženom Suzanom ode kod njene majke, zapravo njene maćehe, kao i obično...

Doći ću sutra vozom u deset i četrdeset, rekao je Simon domaru. Potražite me i nemate šta da brinete, sve ćemo srediti. Mislite, reče mu na to domar jer je riskirao posao. Ma, naravno, odgovori mu Simon. Nije to ništa, sve se to lako pronađe, dajte onda, do sutra, uzmite pa se odmorite, rekao je Simon znajući da će domar, taj dobri čovek, provesti tamo svu noć.

Sutra popodne, oko šesnaest sati, neka to bude otprilike čas pre kojeg Simon neće moći da uhvati propušteni voz jer se takve stvari ne završe uvek planirano, kvar je bio lokalizovan, ali je sistem za grejanje odbijao da funkcioniše. Reč je o termostatu koji nije pokazivao ništa ili je pokazivao pogrešno ili je, kad bi mu se ćefnulo, davao lažna obaveštenja. Suština je bila u tome da sazna zašto.

Propustiću taj voz, mislio je Simon, a misleći to posmatrao je sagovornika koji je gledao Simona i mislio: Ostaviće me samog da nadrljam, mora da uhvati voz.

U koliko sati je sledeći voz, upitao je Simon. Ne znam, reče domar, večeras, mislim, dosta kasno. Pa dobro, onda ću uhvatiti taj večernji voz, trebalo bi da ide tad.

Domar uzviknu od radosti: Sjajno! Da bi zahvalio Simonu, potapšao ga je po ramenu. Radost zbližava ljude. Zatim se izvinio Simonu. Kakvo olakšanje. Nije znao više kako da mu iskaže zahvalnost. Simon ga je oslobodio muke da i dalje traži odgovor na to pitanje. Trebalo bi da obavestim ženu. Mogu li da telefoniram?

Dva čoveka trčkarala su od fabričkih hala do kancelarije domara. Domarov radni sto bio je prekriven planovima. On podiže ivicu ogromne plave elektronske šeme i reče: Telefon je ovde, pa se diskretno povuče.

Domar je to vreme iskoristio da ode da se počestlja. Zadržao se sto sati. Nije želeo da ode odatle. Pojaviti se ponovo bilo bi kao da, samo na tren, ne mariš za problem koji je u pitanju. Ma, idiot! Može i da nastavi da dobrano razmišlja pred pisoarom ili pred ogledalom, a to sve ide naruku promišljanju. Na kraju, reče sebi: Idemo dalje.

Suzan je u to vreme još bila na poslu. Radila je kao šef službe. Prizvaću namah Suzan, tako je jednostavnije. Bila mi je prijateljica. Žena mog prijatelja, Simona... Postala je i moj prijatelj. To nije uvek slučaj, ali u ovom slučaju to je bio slučaj. A neprijatelj je bio džez. Trebalo je srediti njenog muža.

Suzana je bila šefica administrativne službe i računovođa u filijali firme za konstrukciju automobila. Telefon u njenoj kancelariji je zvonio. A ona nije bila tamo. Bila je kod direktora. Tražila mu je potpis. Izašla

je ostavivši vrata otvorena. Sa mesta u svojoj kancelariji jedan kolega čuo je zvonjavu telefona. Pošao je da se javi.

Gospođa Nardija je izašla, rekao je kolega. Na pitanje na koliko dugo, odgovorio je: Suzana mi je u prolazu dobacila da je kod šefa, ali ja, zabljen u sopstveni posao, nisam ni podigao glavu. Isplaknuo sam usta rečima: Dobro, dobro.

Kažite joj da me nazove, daću vam broj, sačekajte sekundu, rekao je Simon i okrenuo se da pita domara, ali domar se još nije vratio iz klobeta. Simon ga pozva glasnije nego što je hteo. Bez sumnje, taj čovek mu ide na ganglije. Domar je dotrčao zadovoljnog izraza lica, uveren da je Simon našao rešenje za problem. Simon ga upita: Broj, koji je ovde broj?

Suzana je upravo izlazila iz kancelarije direktora, ali napravila je polukrug. Stiskala je agendu sa dokumentima uz sebe: Gospodine, što se ovog tiče, nemojte računati na mene večeras jer neću moći da ostanem, idem da se nađem sa mužem na železničkoj stanici, putujem.

Vraćala se u kancelariju. Kolega je pozva da je nešto pita. Diže se iz stolice, pođe ka njoj. Držao je papir u ruci. Trebalo bi da pozovete svoga muža na ovaj broj ovde, rekao joj je. Super, idemo, pomislila je Suzana. Zatvorila je vrata od kancelarije i pozvala Simona.

Nemoj sad da mi govoriš kako moraš da ostaneš, molim te, ne govori mi to. Nažalost da, reče joj Simon, moram to da ti kažem, ali neće trajati dugo, uhvatiću večernji voz, nemoj dolaziti na stanicu da me čekaš, doći ću kasno, bez sumnje.

U koliko sati, upitala je Suzana. Ne znam, odgovorio je, zabole ovde bilo koga da me obavesti. Simon je gledao u domara. Domar je primio krivicu na sebe. Simon zapuši slušalicu. Domar je sve shvatio. Odgovorio je potvrdnim klimanjem glave.

Obavestiće me evo sad, nastavio je Simon, sačekaj samo sekundu, ne prekidaj ili da te ja posle odmah pozovem, kako hoćeš, jedan tren, nebitno, nego kako si ti? Posao mi se na glavu popeo, rekla mu je Suzana s druge strane žice. Žao mi je, na to će Simon. Može, može, odgovara Suzana. Sekundu, obaveštenje stiže.

U dvadeset dva i pedeset osam, izdeklamovao je domar.

Uzeću taksi, reče Simon na to, ne čekaj me, nego lezi. Važi, odvrtila je Suzan, potrudi se da ne propustiš taj voz i ne zaboravi da moramo i da se vratimo. Njegovo kontriranje ju je poremetilo, ali ga je na kraju uhvatila u mašinu. Zatim je ponovo uronila u posao. Napokon ću moći da odmorim malo večeras, rekla je direktoru. Došao je da pita za neki dosije ušavši u kancelariju bez kucanja. Znala je mnogo više od njega po mnogim pitanjima. Zaista, bez nje je izgubljen.

I Simon je isto izgubljen bez nje. Barem je tako bilo u prošlosti. Izgubljen je bez nje, na život i na smrt. Bez nje, on bi umro.

U pola noći, ima tome vremena, tokom jednog angažmana u inostranstvu, Simon ju je pozvao iz sobe u jednom hotelu. Glas mu je mirisao na smrt. Suzana je čula opasnost. Došla je i našla ga. Povratila ga je, zaključala u sobu, starala se o njemu.

Čas polaska voza – poznat. Pitanje naknadnog dolaska – regulisano. Dva čoveka vraćaju se poslu. Tehnika nikog ne interesuje. Recimo to prosto: nisu gubili vreme na to da saznaju zašto sistem za grejanje funkcioniše loše. Našli su načina da ga dovedu do toga da funkcioniše dobro. Sve to potrajalo je dva sata.

Umrećete od gladi, rekao mu je domar jer je sâm umirao od gladi. Simon ga je samo gledao ne reagujući, preumoran, nadomak odlaska odatle. Napustili su fabriku među poslednjima.

Suzana je izašla iz filijale u poslednji čas, do tada je radila zaključana u kancelariji. Često bi joj dolazilo da tako radi. Kada radim, zaboravim na vreme, imala bi običaj da govori. Simon ne dolazi kući. Više nije imala razloga za brigu.

Radnik iz obezbeđenja morao je ponovo da otvori vrata hola kako bi pustio Suzanu. Dobro večer, gospođo Nardija, pozdravio ju je dodirnuvši kapu, video je to na televiziji, taj specifičan pokret, tu američku foru da poželiš nekom dobar vikend.

2.

Ipak je to drugi padež, taj vazduh u industrijskoj zoni na obali mora.

Simon je udisao vetar s mora u svakom trenutku dok je prolazio fabričkim parkingom. Uskoro je trebalo da uđe u kola, domarova, model ni skup ni jeftin, najprodavaniji u Francuskoj, a projektovao ga je konstruktor koji je bio poslodavac njegovoj Suzani. Teško je bilo izbaciti ga na strano tržište.

Bio je to isti auto kao Suzanin, uslužni auto, druge boje, ali ipak ista kola, isti model. Simonu dođe da misli o njoj. Bilo bi, štaviše, dobro ako bi mogla da mi se ovde pridruži, sanjario je on, more bi nam prijalo.

Mirisalo je na bebu u unutrašnjosti domarovih kola. Simon je okrenuo glavu. Na naslonu zadnjeg

sedišta bilo je sedište za bebe. Žena vas sigurno čeka sa detetom, upitao je domara. Već sam je obavestio da ću se vratiti kasno, odgovorio je domar, rekao sam joj da ću večerati sa vama. Poverovala vam je, Simon je bio radoznao. Naravno, reče domar, ima poverenja u mene.

Tim bolje, pomislio je Simon. Samo nek potraje, dodade on na tu misao, pa ga upita: Dečak ili devojčica? Devojčica, odgovori domar, više volim devojčice. Onda mu dobro dođe ova ćerka, pomisli na to Simon. Da me moj sin sluša, pomisli Simon, hteo bi me pored sebe.

Priseti se dana kada je, na povratku sa turneje, napokon dobio priliku da vozi svog sina u jaslice. Sećao se male težine svog malog sina na svojim ramenima i njegovog mirisa. Deca dobro mirišu, reče Simon. Ne uvek, odgovori domar prasnuvši u smeh. Ambijent automobila, kao nekog pokretnog obdaništa, zagreja Simonu srce. U sećanju ožive Suzanu, skroz mladu, a već iscrpljenu od predavanja ljudima. Ona se dobro brine o mom sinu, govorio je domaru dok su izlazili na glavni put. Na jednoj obilaznici oko auto-puta Simon je iznova spazio more pa se udubio u predeo. Videćete, ovaj restoran je veoma dobar, rekao je domar.

Sve u svemu, mesto je bilo prijatno. Stara krčma šćućurila se preko puta hotela prekrivenog bršljanom. Bio je kraj maja ili početak juna, noć je padala, a nebo je još bilo svetlo, mada je i dnevna svetlost sigurno lepo padala na tu skladnu kamenu građevinu. Prilaz je vodio kroz aleju, pošljunčanim prilazom. Okolne bašte mirisale su na zdravo.

Krčmar, povelik, korpulentan čovek, a riđ. Sala za ručavanje prazna. Bez sumnje, suviše je rano. Mi smo među prvima, rekao je domar. Mirno je, dodao je krčmar. Tim bolje, pomislio je Simon, nećemo mnogo čekati. Sve je izgledalo dobro – ukrasni detalji od drveta, ali i samo drvo. Stolnjaci crveno-roze, karirani, trofeji na policama i mazarije okačene po zidovima.

Neka umilna muzika razlegala se iz zvučnika. Pošto su bili dobro skriveni, Simon nije uspeo da ih pronađe. Tražite nešto, upitao ga je domar. Pitao sam se odakle dolazi muzika, odgovorio je Simon. Iz Brazila, rekao je domar kao iz topa. Zaista smešno, pomislio je Simon, ovaj mali ima duha, to je stari dobri humor.

Blaga muzika pod znakom pitanja bila je mešavina standardnih zvukova Brazila, sambe, bosanove i Simon ih je mnogo voleo. Setio se vremena kada je ovaj muzički zvuk kontaminirao džez. I sâm se oprobao u tome. Njegov veliki uspeh! Brazilci to sjajno rade. Jedino oni znaju da to naprave kako treba – preterano odloženi džez swing prepun zaostajanja i ubrzavanja, sa preciznim taktovima uz prateće sinkope, neograničeno produžene i nanizane – sve su mu to sastavni delovi. Simon je slušao muziku i osetio kako mu se telo mrda u ritmu. Uzeo je malo vina.

Od napuštanja muzike zbog zdravstvenih razloga, više ništa nije ni pipao, čak ni kap alkohola. Čak bi, sa Suzanom, izbegavao mesta gde ima muzike. I mesta gde se pije. Često su to iste stvari. Simon je osećao kako mu donji deo leđa diskretno, skoro neprimetno, leluja... On uze malo vina...

Domar radosno uzviknu: Pomislio sam da neću nigde ni izaći. Pa nastavi: Zahvaljujući vama, provešću lep vikend. Protegnu se i dodade: Uspeću! Zatim nabroja sve ono što za vikend ima da mu uspe: da se bavi ženom, da se bavi ćerkom, da se bavi baštom koja u proleće zahteva negu. I još da malo prebiram svoje markice, reče.

O, pa vi ste filatelista, komentarisao je na to Simon. Mislio je na Suzanu. Ova nezgoda sa njim mora da ju je naljutila, reče u sebi. Domar je odgovarao na postavljeno pitanje: Pa, ne baš, ja samo volim marke, da filatelista sam, to je istina, otkad sam bio skroz mali, majka me je tim zarazila, čuvala je marke za mene jer je primala mnogo pošte sa svih strana sveta.

Da bi razgovor učinio ugodnijim, Simon je razmišljao da ga priupita čime mu se majka bavila kad je primala toliko pošte iz celoga sveta. Odustao je. Umesto toga, pomislio je da ispriča kako ni sâm, kad god je putovao, nije propuštao priliku da Suzani pošalje razglednicu ili da joj napiše makar neku reč znajući da će ona markicu dati malom. Odustao je. Došao je i do toga da se priseti vremena kada mu je sve išlo dobro u životu. Odustao je. Nije imao želje da prepričava svoj život.

Domar je sa zahvalnošću prepričavao svoj život. Sa zahvalnošću Simonu koji ga je spasao: Spasli ste mi život! Sad je vaš! I zaslužujete da ga bolje upoznate.

Slušajući ga, Simon je razmišljao: Zašto smo svi uvek tako različiti jedni od drugih? Kako to da se ja uvek smorim? Znam, on je mnogo mlađi od mene, ali ipak... A vi, reče mu domar, imate li neku strast, kao što je Kazanova imao mlade device?

Ne, odgovorio je Simon, nemam takvu strast. Ništa, baš ništa, uzvratilo je domar, bavite li se ostvarenjem svojih želja? Ne baš, odgovorio je Simon. Ja tako, spavam, čitam, slušam muziku. Šta od muzike, zapitkivao je domar. Zavisni, nastavio je Simon. U sebi, zapitao se koliko će sve ovo još potrajati, ova večera. Skoro su gotovi s jelom.

Nesumnjivo da je tako, odvratio mu je domar, ali zavisno od ukusa, generalno, šta vi slušate? Dečko je, mora se priznati, veoma simpatičan, ali me mnogo smara, pomislio je Simon, Je l' stižu te kafe? Stižu. Strpljenja, strpljenja...

Nesposoban je da dugo ćuti. I da sluša muziku za goste. Ili, prosto, da uživa u boji noćnog neba koje je sad bilo plavo, plavo, skoro crno. Domar ponovi pitanje: Šta slušate?

Simon nije želeo da odgovori na ovo pitanje. Ali, ovaj dečko je vrlo ljubazan. Ne može mu se ništa zameriti. Simon je bio neodlučan još koji tren. Kiselog izraza lica, kao kod klovna, odgovori: Džez.

Lagao je. Više ga nije slušao. Nije ga slušao više nego onu drugu, lepu, veliku, klasičnu, ozbiljnu muziku. Počeo je da je sluša i pre no što je napustio muziku. Faliu mu je swing, a u nedostatku swinga, kljukao se lepotom. Bilo bi bolje da je rekao istinu.

Domar pogleda na sat. Naime, on nije smatrao da će ikad biti kvit sa Simonom. Još je bio obuzet željom da uzvratiti zahvalnošću. I ta zahvalnost, kako bi se skroz iskazala, iziskivala je od njega da učini još nešto.

Ima jedan džez klub u gradu, nije loš, rekao je Simonu. Stvarno, odvratio je Simon. Pa da, odgovorio